

MINDER FOUTEN BIJ SGT EN BOUWPLAATSINSPECTIES

Sinds medio vorig jaar controleert Stichting Garantie Timmerwerk (SGT) via bouwplaatsinspecties of aannemers de verwerkingsvoorschriften van de timmerfabrikanten correct opvolgen. Uiteindelijk doel is gezamenlijk te streven naar het optimaal plaatsen en afwerken van kozijnen en daarmee het beperken van de faalkansen.

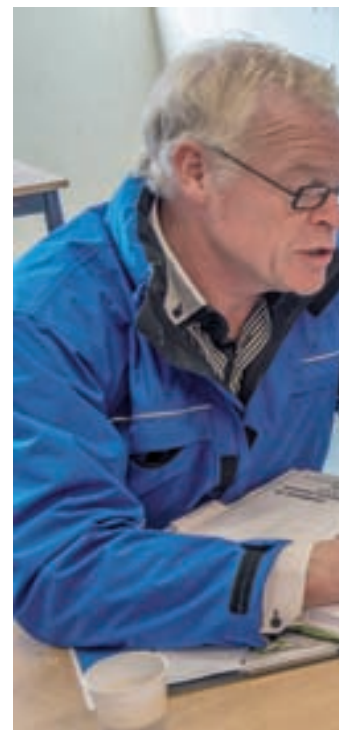

MONTAGE

Een van de SGT-doelen is dat de aangesloten timmerfabrikanten kozijnen leveren van de hoogste kwaliteit. Om dat te bewerkstelligen, worden ze geleverd met een KOMO® attest-met-productcertificaat volgens de Nationale Beoordelingsrichtlijnen (BRL) 0801 'Houten gevel-elementen', 0803 'Houten buitendeuren' en/of 1001

'Binnenspouwbladen'. In het kader van dit certificaat inspecteert de certificatie-instelling SKH uit Wageningen onaangekondigd de producten meerdere malen per jaar. Daarmee weet de klant dat het om kwalitatief goede kozijnen gaat die onder gecontroleerde omstandigheden zijn geproduceerd.

Bouwplaatsinspectie is zeker geen luxe. Appartementencomplex Rosarium Leiderdorp; ontwerp: Groosman Partners architecten Rotterdam.

Niet gedekt Gerrit Buitenhuis, verantwoordelijk voor techniek en regelgeving binnen de Nederlandse Branchevereniging voor de Timmerindustrie (NBVT) en de daaraan gelieerde SGT, vertelt dat een KOMO-certificaat inderdaad een prima zekerheid biedt voor de kwaliteit van het product. 'Echter, wat er daarna op de bouwplaats mee gebeurt, is met die verklaring niet gedekt, terwijl het medebepalend is voor de uiteindelijke kwaliteit van het kozijn. Voorheen maakte het niet uit of je als timmerfabrikant de kozijnen in de grondverf, afgelakt of beglaasd leverde. Het viel allemaal onder de noemer KOMO. Verkoop je een kozijn van vier stukjes hout in de grondverf, dan moet de aannemer zich flink inspannen om er op de bouw een goed product van te maken. We kunnen die inspanning natuurlijk ook omdraaien door veel van deze zaken onder geconditioneerde omstandigheden in de timmerfabriek aan het kozijn toe te voegen. Om dat onderscheid duidelijk te maken, zijn in 2005 de zogenaamde afleverconcepten ingevoerd.'

Vier concepten Op dit moment zijn er vier concepten. Concept I geeft aan dat de timmerfabrikant het kozijn in een grondlaksysteem aanlevert. Bij Concept II zijn de kozijnen voorzien van een voorlaksysteem, waarmee de kozijnen een langere bouwperiode kunnen doorstaan, wat vooral bij grotere projecten essentieel is. Een op-

Op een paar opmerkingen na blijkt bouwplaatsinspecteur Roest tevreden over de werkwijze op deze bouwplaats.

V.l.n.r.: Gerard Roest neemt risicovolle details door met schilderuitvoerder IJsebrand van der Plas en algemeen uitvoerder Ferry van Dam.

drachtgever kan ook kiezen voor Concept III. Dan wordt het kozijn in de fabriek volledig afgelakt, beglaasd en voorzien van hang-en-sluitwerk. Het eindproduct gaat in een zo laat mogelijk stadium van het bouwproces naar de bouwplaats om beschadigingen tijdens dat proces te voorkomen. Ook de plaatsing gebeurt onder verantwoordelijkheid van de timmerfabriek. Die is dan het aanspreekpunt als er iets mis gaat. Wanneer de timmerfabriek op verzoek van de klant daarnaast ook nog het onderhoud voor een afgesproken aantal jaren op zich neemt, is er sprake van Concept IV. Dit concept is in 2011 in BRL o801 opgenomen.

Voorsprong Op Concept I-werken geeft SGT inmiddels geen garantie meer. Bij Concept II geldt een basisgarantie van zes jaar. Indien het project is aangemeld voor een bouwplaatsinspectie (Basisgarantie-plus) wordt dit verlengd tot tien jaar. Als het Concept II-project fabrieksmatig wordt beglaasd en afgelakt, geldt evenals bij Concept III en IV een uitgebreide garantie van tien jaar. Alle NBVT-leden, in totaal zo'n 150, leveren kozijnen volgens deze concepten. Ongeveer honderd hebben zich bij de SGT aangesloten. Buitenhuis licht toe dat het een vrijwillige keuze is. Hij hoopt en verwacht dat de komende jaren alle leden onder SGT-garantie gaan werken. 'Wij lobbyen om in de hele bouwkolom SGT in de bestekken te krijgen.'

FOTO'S: WWW.JOHNLEWISMARSHALL.COM

Als dat eenmaal lukt, hebben de bij SGT aangesloten bedrijven een voorsprong.' De meeste opdrachtgevers kiezen volgens Buitenhuis nog voor Concept II. Wel ziet hij een toenemende belangstelling voor Concept III. Concept IV staat nog in de kinderschoenen en wint in de toekomst zeker terrein. Daarvan is hij overtuigd. Hij denkt daarbij vooral aan woningbouwcorporaties.

Bouwplaatsinspecteurs Wanneer de aannemer in eigen beheer de kozijnen plaatst, aflakt en beglaast, krijgt hij van de timmerfabrikant de verwerkingsvoorschriften mee. Het is uiteraard belangrijk dat deze goed worden nageleefd. Om dat te controleren, schakelt SGT sinds vorig jaar bouwplaatsinspecteurs in bij de projecten die zijn aangemeld voor een bouwplaatsinspectie (Basisgarantie-plus).

Een van hen is Gerard Roest, eigenaar van Limuco te Harmelen, een zelfstandig project- en expertisebureau met als specialisme hout en houttoepassing in de gevel. Roest deed uitgebreid ervaring op in de bedrijfsorganisatie en logistiek in de houtverwerkende industrie. Van de circa 250 bouwplaatsinspecties die sinds vorig jaar in heel het land zijn uitgevoerd, heeft hij er ongeveer 70 voor zijn rekening genomen. 'Ik bezoek op willekeurige tijdstippen de projecten waar kozijnen met SGT-Basisgarantie-plus

of Concept II Uitgebreide Garantie worden geleverd. Dat kan in het begin, halverwege of aan het einde van het bouwproces zijn. Het gaat erom dat ik een indruk krijg van de werkmethodes.'

Opbouwende kritiek Om te zien hoe hij als bouwplaatsinspecteur in opdracht van SGT te werk gaat, volgen we hem tijdens een inspectie in Leiderdorp. Daar bouwt bouwbedrijf De Lange-van der Plas uit Katwijk (Z-H)

Onderdorpel van raam en kozijn is goed beschermd tegen vals specie en vallende stukjes steen.

BIJ SGT AANGESLOTEN BEDRIJVEN HEBBEN EEN VOORSPRONG

zestig appartementen in opdracht van Holdingmij D. Van der Plas. Dit appartementencomplex Rosarium is ontworpen door Groosman Partners architecten uit Rotterdam. In het eerste kwartaal van volgend jaar worden de eerste woningen opgeleverd. In een van de bouwketen op het bouwterrein zit Roest aan tafel met algemeen uitvoerder Ferry van Dam en uitvoerder van de schilders IJsebrand van der Plas. Voor beide heren is het de eerste keer dat ze een bouwplaatsinspecteur op bezoek krijgen. Roest legt daarom uitvoerig uit wat de inspectie inhoudt en dat eventuele kritiek vooral opbouwend is bedoeld. Hoofd-

doel is de kwaliteit van de kozijnen te waarborgen, uitleg te geven over wat de verschillende concepten behelzen en welke SGT-garanties daarop worden gegeven.

‘Ongeveer 80 procent van onze markt is Concept II. Ook dit project valt onder deze categorie.’

SGT-checklist Dan vraagt Roest naar de bouwtekeningen. Als een geroutineerd inspecteur bladert hij door de dikke ordner en stopt telkens op plaatsen waar hij de benodigde informatie kan vinden. In dit geval de informatie van Vako Kozijnteknik uit Bolsward. ‘Ik wil vooral de definitieve kozijntekeningen zien om te achterhalen welke details zijn toegepast. Verder is belangrijk welke verwerkingsinstructies de timmerfabrikant heeft meegegeven. Belangrijk zijn de lucht- en waterdichting van de kozijnkoppelingen.’

Roest toont een SGT-checklist met alle aspecten die hij straks tijdens zijn ronde door het bouwcomplex moet controleren. Zo moet hij letten op de wijze van opslag van de kozijnen, het transport op de bouwplaats, de aansluitingen van de kozijnen in het bouwkundig kader, de aansluitingen van de montage- en stelkozijnen, het afhangen van de beweegbare delen, de bescherming van de kozijnen, eventuele reparaties, het plaatsen van glas en de eindafwerking. Binnenkort wordt de papieren checklist vervangen door een tablet, zodat de inspecteurs digitaal

Controle of het kozijn haaks is gesteld door te kijken naar de bovendraainaad van de deur.

Controle op de aanwezigheid van de hieldichting van de beglazing

Controle of de kitnaad van de beglazing wel goed afwaterend is aangebracht.

hun bevindingen kunnen vastleggen met de Bouw Informatie Opname Methodiek (BIOM).

Neuzen Tijdens de rondgang bekijkt Roest hoe de kozijnen aan de buitenzijden van de appartementen zijn gemonteerd en of ze tijdens de bouwphase voldoende worden beschermd. Met een spiegeletje controleert hij de neuzen aan de onderkant van kozijndorpels en deuren. Die moeten goed in de verf zitten omdat het kozijn daar het zwaarst wordt belast. Juist daar blijven waterdruppels het langst hangen. Dat wordt volgens hem nogal eens vergeten. Ook kijkt hij of deuren en kozijnen goed zijn gesteld, waarbij hij soms gebruikmaakt van een voelermaat. Wanneer hij opmerkingen heeft, maakt hij meteen een foto van de situatie. ‘Deze deur is niet goed gesteld. Die gaat aanlopen. Kijk maar, hij zit zelfs aardig klem,’ merkt hij op. Even verderop gaan zijn vingers langs de onderkant van een groot kozijn. ‘Ik voel of hier geen capillair zit. Tussen het lood en hout moet ruimte zitten, zodat het daar voldoende kan ventileren. Ontbreekt die ruimte, dan krijg je vochtophoping. Dat wil je natuurlijk voorkomen.’

Perfekte hielafdichting We klimmen twee etages hoger. Roest staat stil bij de beglazing van een groot kozijn. Hij ziet dat nog niet overal tussen glaslat en glas de kit is aangebracht. ‘Het is belangrijk na het plaatsen van het glas

FOTO'S: WWW.JOHNLEWISMARSHALL.COM

nog op dezelfde dag te kitten. Zo voorkom je dat er water en vuil in komt, zoals specieresten en stof.' Bij een ander kozijn zegt hij dat de onderste 20 cm van de staande glaslaten netjes zijn afgekit. Hij omschrijft het als een perfecte hielafdichting. Ook merkt hij op dat de liggende kitnaad aan de buitenzijde mooi schuin omhoogloopt, zodat het water netjes kan weglopen. Echter, een etage hoger constateert hij een foutje. De belichting van een hardglaspaneel is onvoldoende, waardoor condensvorming kan ontstaan. 'Ik let met nadruk op de beglazing. We krijgen veel klachten over foutieve beglazing. Gelukkig moesten onlangs alle GBO-glaszetters (Glas Branche Organisatie) op cursus. We merken nu al dat ze hun werk beter afleveren.'

Leorzame ervaring Terug in de bouwkeet geeft Roest een korte samenvatting van zijn bevindingen, die SGT in een later stadium in de vorm van een uitgebreide rapportage met foto's en een begeleidend schrijven naar het betreffende timmerbedrijf stuurt. Dit bedrijf bespreekt de gemaakte opmerkingen met zijn opdrachtgever. Op basis van de rapportage kunnen corrigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Op een paar opmerkingen na blijkt Roest tevreden over de werkwijze op deze bouwplaats. Voorman Van Dam, die tevoren niet wist wat hem te wachten stond, beschouwt het als een leorzame ervaring. 'Natuurlijk weet je het meeste al, maar door deze uitvoerige uitleg word je er

nog eens aan herinnerd. Overigens vind ik dergelijke inspecties een goede zaak. Als je zelf iets koopt, wil je ook dat het goed is. Als ik een auto aanschaf, wil ik geen krassen of drie wielen. Daarom proberen ook wij een zo goed mogelijk product af te leveren.'

Blowerdoortest Zowel Roest als Buitenhuis merkt dat de SGT-inspecties leiden tot kwalitatief betere opslag, montage, bescherming, beglazing en afwerking van

Zijn de kozijnen aan de buitenzijden goed gemonteerd en worden ze tijdens de bouwfase voldoende beschermd?

DE INSPECTIES LEIDEN TOT EEN BETERE KWALITEIT KOZIJNEN

kozijnen. Daar is SGT het ook uiteindelijk om te doen. Beiden beschouwen het als een leerproces voor niet alleen timmerfabrikanten, maar ook aannemers. SGT denkt bovendien alweer na over vervolgstappen om de kwaliteit verder op te voeren. Buitenhuis: 'We denken aan luchtdichtheidsmetingen met een blowerdoortest en aan het opsporen van koudebruggen met thermografische camera's. Zo kunnen we achteraf aantonen dat de beloofde prestaties ook daadwerkelijk zijn waargemaakt.' •